

MAGYAR NYELV

a 8. évfolyamosok számára

MNy2

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

2021. január 28.

**A javítási-értékelési útmutatóban feltüntetett válaszokra
a megadott pontszámok adhatók.**

**A pontszámok részekre bontása csak ott lehetséges, ahol erre külön utalás van.
A helyesírási és/vagy másolási hibákat javítjuk, de az értékeléskor csak akkor
vesszük figyelembe, ha a javítási-értékelési útmutatóban erre külön utalás van.**

A helyesírás értékelésénél A magyar helyesírás szabályai c. kiadvány (Akadémiai Kiadó) 12. kiadása szerinti helyesírást kell elfogadni.

1. a) A) három 1 pont
 B) romlik *vagy* rombol *vagy* romlott *vagy* rombolt *vagy* rombolj *vagy* rombold
- b) A) olvas 1 pont
 B) vastag *vagy* vaskos
- A pontok csak akkor adhatók meg, ha mindkét válaszelem helyes, és nincs mellettük helytelen. A válaszok csak akkor fogadhatók el, ha a megoldások megfelelnek a szótagolás szabályainak. Nem helyes tehát pl. a vasas szó. A válaszokat kis- és nagybetűs írásmóddal is el kell fogadni. Minden más válasz csak akkor fogadható el, ha a szavak megléte szakmailag ellenőrzött, egynyelvű szótárral igazolható.*
2. a) D 1 pont
 b) E 1 pont
 c) F 1 pont
 d) B 1 pont
- A helyesen megtalált kifejezések kiegészítései:
 D) (tücsköt-bogarat) összehord *vagy* összebeszél *vagy* beszél
 E) (tejbe-vajba) füröszt(i) *vagy* fürdet(i)
 F) (kígyót-békát) kiabál *vagy* kiált *vagy* mond *vagy* kiáltoz (rá)
 B) (csapot-papot) otthagyt
- A pont akkor adható meg, ha mindkét válaszelem (tehát a jelentésnek megfelelő betű és a kiegészítés is) helyes. A két kimaradó hiányos kifejezés esetleges kiegészítését nem kell figyelembe venni, pont a helyes kiegészítésekért nem adható. Minden más válasz csak akkor fogadható el, ha a szavak megléte szakmailag ellenőrzött, egynyelvű szótárral igazolható.*
3. a) A) borbély 2 pont
 B) pék
 C) gelencsér
 D) suszter
 E) optikus
 7 helyes válasz: 2 pont
 4-6 helyes válasz: 1 pont
 0-3 helyes válasz: 0 pont
- A válaszok csak akkor fogadhatók el, ha a helyes megoldások mellett nem szerepel helytelen. Jó válasznak a helyesen beírt foglalkozásnevek és a helyesen üresen hagyott helyek fogadhatók el. A helytelenül üresen hagyott helyek is rossz válasznak számítanak.*
4. a) 1 1 pont
 b) 0 1 pont
 c) 0 1 pont
 d) X 1 pont
 e) 1 1 pont
 f) 2 1 pont
- A válaszok csak akkor fogadhatók el, ha a helyes megoldások mellett nem szerepel helytelen.*

5. a) subál vagy dibározik 1 pont
A pont csak akkor adható meg, ha a jó válasz mellett nem szerepel helytelen.
- b) pakád 1 pont
A pont csak akkor adható meg, ha a jó válasz mellett nem szerepel helytelen.
- c) 2 példa a következőkből: potnát, csart, sugát, pohonyot, polyhót, hokornyást 1 pont
A pont csak akkor adható meg, ha mindkét szó helyes, és nincs mellettük helytelen.
- d) nyögsanyarta 1 pont
A pont csak akkor adható meg, ha a jó válasz mellett nem szerepel helytelen.
A pontok csak akkor adhatók meg, ha a kiemelt szavak közül választott a tanuló.
6. a) A) kifutott 2 pont
 B) lefutottuk vagy lefutjuk vagy lefutom vagy lefutottam
 C) hazafutottam vagy visszafutottam
 D) átfutja vagy átfutotta
 E) befutottak
 5 helyes válasz: 2 pont
 3-4 helyes válasz: 1 pont
 0-2 helyes válasz: 0 pont
A válaszok csak akkor fogadhatók el, ha a tanuló megfelelő igekötőt használt, és az igét ellátta a megfelelő toldalékkal.
A válaszok csak akkor fogadhatók el, ha a jó válasz mellett nem szerepel helytelen.
Minden más válasz csak akkor fogadható el, ha a szavak megléte szakmailag ellenőrzött, egynyelvű szótárral igazolható.
- b) A) elhagynunk 4 pont
 B) gépünkkel
 C) sziget
 D) szálló
 Minden helyes válasz 1 pont.
A pontok csak akkor adhatók meg, ha a helyes válaszok mellett nem szerepel helytelen.
7. a) 2 pont
A meseszereplő neve	A szereplő betűjele
Wincs Eszter	E
Csoroszlya	A
Dáridó	C
Mágiarakás	D
- 4 helyes válasz: 2 pont
 2-3 helyes válasz: 1 pont
 0-1 helyes válasz: 0 pont
8. a) Minden olyan válasz helyes, amelyik megfogalmazza, hogy a kutyák talpnyalók, 1 pont
 haszonlesők, a megalkuvás, a behódolás képviselői.
Minden, tartalmában helyes választ el kell fogadni.
- b) előny pl.: a kényelem vagy van élelem vagy van biztos menedék (szállás), vagy nem kell 1 pont
 félni a veszélyektől vagy nincs kitéve az időjárásnak
 hátrány pl.: büntetés vagy verés vagy a gazda haragjának elviselése
Minden, tartalmában helyes választ el kell fogadni. Ha a tanuló jó példát idéz a versből, megoldását el kell fogadni.

-
- c) Minden olyan választ el kell fogadni, amelyik megfogalmazza, hogy a gazda egyszer kényezteti az állatokat, másszor ostorral veri őket. Pl.: Az ember egyszer enni ad az állatoknak, máskor pedig bántja őket. *vagy* Az ember hol gondoskodik az állatairól, hol pedig megveri őket.
Minden, tartalmában helyes választ el kell fogadni.
A pont csak akkor adható meg, ha mindkét válaszelemet tartalmazza. 1 pont
- d) Aláhúzva: költői kérdés, metafora 1 pont
A pont csak akkor adható meg, ha mindkét fogalmat megjelölte a tanuló, és a helyes válaszok mellett nem szerepel helytelen.
Ha a tanuló nem aláhúzással, hanem más, de egyértelmű módon (például karikázással) jelölte a helyes kifejezéseket, a választ el kell fogadni
9. a) Mert a hónap és nap száma egymás után megegyezik a π első három számjegyével. 1 pont
Minden, tartalmában helyes választ el kell fogadni.
- b) Mert a görög szó első betűje a π . *vagy* Mert összefüggés van a szám és a kör kerülete között. 1 pont
Minden, tartalmában helyes választ el kell fogadni.
- c) Mindkét álláspont elfogadható, ha azt a szöveg alapján a tanuló elfogadhatóan megindokolja. Tehát pl.: Igen, hiszen a magyar pite szó is pi-vel kezdődik. *vagy* Nem, mert a magyar pite szó kiejtése nem egyezik a kiejtett betűvel. 1 pont
Minden, tartalmában helyes választ el kell fogadni.
A pont megadása nem függhet a tanuló véleményétől.
- d) A) Ludolph van Cuelen *vagy* Ludolph *vagy* Cuelen 1 pont
 B) Arkhimédész
A pont akkor adható meg, ha mindkét válasz helyes.
- e) Igen, hiszen a vers szavaiban a betűszámok megegyeznek a π egymást követő számjegyeivel. 1 pont
Minden, tartalmában helyes választ el kell fogadni.
- f) Beírva (és más nem): 4 1 pont
A válasz csak akkor fogadható el, ha a jó megoldás mellett nem szerepel helytelen.
- g) A) Igaz 4 pont
 B) Igaz
 C) Igaz
 D) Hamis
 Minden helyes válasz 1 pont.
Ha a tanuló nem karikázással, hanem más, de egyértelmű módon (például aláhúzással) jelölte a helyes kifejezéseket, a választ el kell fogadni.
10. a) Tartalom 3 pont
 3 pont, ha a fogalmazás megfelel a megadott témának, a tanuló álláspontja egyértelműen azonosítható, a bemutatott 2-2 különböző érve alátámasztja az állításokat, és a terjedelem eléri a 4 mondatot.
 2 pont, ha a fogalmazás megfelel a témának, a tanuló álláspontja egyértelműen azonosítható, de csak két-három érve van, illetve fogadható el, és a terjedelem eléri a 4 mondatot. Két pont adható akkor is, ha a tanulónak van ugyan 2-2 különböző érve, de álláspontja nem azonosítható.
 1 pont, ha a megadott témának megfelel ugyan, de nem hoz érveket, vagy csak egyet a megadott szempontokkal kapcsolatban, és a terjedelem eléri a 4 mondatot.
-

- 0 pont, ha nem felel meg a megadott témának, tartalmatlan, semmitmondó a fogalmazás, vagy a terjedelem nem éri el a 4 mondatot.
A pontszám nem függhet a tanuló véleményétől.
- b) A szöveg szerkezete 3 pont
 3 pont, ha a szöveg kerek, egész, lezárt; formailag is tagolt; logikusan szerkesztett, és a szöveg eléri a megadott terjedelmet (10 mondat).
 2 pont, ha a fenti szempontok közül valamelyik nem érvényesül maradéktalanul, például hiányzik vagy szervesen a befejezés, aránytalan a bevezetés vagy a befejezés, de eléri a megadott terjedelmet (10 mondat).
 1 pont, ha az első pontban megadottak közül kettő nem teljesül, de a terjedelem eléri a 4 mondatot.
 0 pont, ha a fogalmazás nem éri el a 4 mondatot, vagy ha szövegnek nem minősíthető, összefüggéstelen mondathalmaz.
- c) Stílusa, szóhasználata megfelel a témának, a köznyelvi normának, nyelvhelyességi szempontból kifogástalan, és eléri a megadott terjedelmet (10 mondat). 1 pont
- d) Helyesírás 2 pont
 2 pont: legfeljebb 2 ékezet tévesztése az *a-á* és az *e-é* esetében, és legfeljebb 2 központosági hiba (javítjuk, de nem vesszük figyelembe az összetett mondatok központosági hibáit), és eléri a megadott terjedelmet (10 mondat).
 1 pont: eléri a megadott terjedelmet (10 mondat), és legfeljebb **2 hibatípus** előfordulása az alábbi hibatípusok közül:
 - kettőnél több ékezet tévesztése (az *a-á* vagy az *e-é* esetében);
 - 3-5 központosági hiba (javítjuk, de nem vesszük figyelembe az összetett mondatok központosági hibáit);
 - egy hiba a magánhangzók időtartamának tévesztése terén;
 - egy hiba az egybeírás-különírás terén, kivéve az igekötős igék, a névutós névszók és a tagadószó helytelen írását, mivel ilyen hiba esetén nem adható pont.
 0 pont: a felsoroltaknál több és/vagy súlyosabb hiba esetén, vagy ha a szöveg nem éri el a 10 mondatot.
- e) Külalak, íráskép 1 pont
 1 pont adható, ha a dolgozat külalakja rendezett, áttekinthető, a javítások egyértelműek és esztétikusak, az írás könnyen, jól olvasható, a betűképek egyértelműen azonosíthatók, az ékezethasználata egyértelmű, a tanuló nem használja a kereten túli („margón kívüli”) területet, és a szöveg terjedelme eléri a 4 mondatot.
 Nem jár pont, ha az írás jellemzően olvashatatlan, vagy félreérthető az ékezethasználata, a dolgozat képe rendezetlen, a javítások félreérthetőek, zavarosak, nem esztétikusak, elválasztás helyett indokolatlanul ír a pontsoron túli („margón kívüli”) területre, vagy ha a szöveg terjedelme nem éri el a 4 mondatot.
- a)–e) A 4-nél kevesebb mondatból álló fogalmazás esetében a feladat összes itemére 0 pontot kell adni.

A 3. feladat képeinek forrásai:

cipész:

https://www.orszagalbum.hu/gyori-cegerek_p_76415

pék:

<https://www.kozterkep.hu/6930/pek-ceger#vetito=30135>

borbély:

https://anyanyelvcsavar.blog.hu/2015/11/17/hogyan_nevezzelek_534#gallery-1446733026_2

fazekas:

http://indafoto.hu/agi_mama/image/15389737-ce3046cf

optikus:

<http://www.muemlekem.hu/fotopalyazat/show/6168>

Az 5. feladat forrása:

<https://konyvtar.dia.hu/html/muvek/KALNOKY/kalnoky00556/kalnoky00613i/kalnoky00613i.html>

A 9. feladat bázisszövege az eredeti forrásszövegek módosításával (rövidítésével, nyelvtani egyszerűsítésével, de az eredeti szöveg integritásának megtartása mellett) jött létre. Az eredeti forrásszöveg: Magyar Nemzet, 2019. március 14. csütörtök, https://index.hu/tudomany/2012/03/14/onnek_mi_jut_eszebe_a_pi-naprol/

A 9. feladat f) képének forrása:

<https://www.thedailymeal.com/recipes/triple-berry-pi-day-pie-recipe>